

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า ด้วยความจำเป็นที่จะต้องอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อความอยู่รอด จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกที่ประกอบขึ้นเป็นสังคม การสื่อสารจึงนับเป็นสายใยที่สำคัญที่ช่วยเชื่อมโยงแต่ละส่วนของสังคมให้มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน และอยู่ร่วมกันด้วยความราบรื่น

วัตถุประสงค์ของพฤติกรรมการสื่อสารของมนุษย์นั้นมีความแตกต่างกันไปในแต่ละกรณี ซึ่งสามารถสรุปได้เป็นข้อใหญ่คือ (ปรมะ สตะเวทิน, 2526)

1. เพื่อให้ข้อมูล (Information)
2. เพื่อให้ความรู้ (Education)
3. เพื่อโน้มน้าวใจ (Persuasive)
4. เพื่อให้ความบันเทิง (Entertainment)

การสื่อสารช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดและทัศนคติที่บุคคลพึงมีต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง และช่วยถ่ายทอดแบบแผนของสังคมที่เป็นที่ยอมรับต่อกันมาให้สืบต่อไป เบอร์โล (David K. Berlo, 1960) กล่าวว่า มนุษย์ทำการสื่อสารเพราะต้องการมีอิทธิพลเหนือสิ่งอื่น ด้วยความตั้งใจ กล่าวคือ เราสื่อสารเพื่อที่จะให้ผู้อื่นเห็นพ้องด้วยกับความคิดของเรา หรือให้เกิดพฤติกรรม หรือปฏิกิริยาอย่างที่เราต้องการ ซึ่งเป็นการโน้มน้าวจิตใจนั่นเอง เช่น ศิลปะ การละคร การร้องเพลง หนังสือ หรือการพูดคุยกันในกลุ่มเพื่อนฝูง ซึ่งล้วนแต่เป็นการสื่อสารทั้งสิ้น

เห็นได้ว่าการสื่อสาร คือ เครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์แต่ละบุคคลอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสารจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกคน ระดับความรู้และความสามารถในการสื่อสารแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ประสบการณ์ การศึกษา ความสามารถในการเรียนรู้ ฟันเพ และ

สภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งทำให้ชัดเจนกว่าในการสื่อสารไม่เท่ากัน ผู้ที่มีสภาพร่างกายที่สมบูรณ์ จิตใจปกติ มีประสบการณ์ ในการสื่อสารและการศึกษาที่เพียงพอ ย่อมมีความสามารถในการสื่อสารที่สูงกว่าผู้ที่ด้อยคุณสมบัติดังกล่าวมาแล้ว

อุปสรรคในการสื่อสารเกิดขึ้นได้จากปัจจัยต่างๆ หลายสาเหตุ หากจะมองอุปสรรคในการสื่อสารจากแง่ของกระบวนการสื่อสาร สามารถแยกสาเหตุของอุปสรรคในการสื่อสารจากต้นกำเนิดได้คือ (สวณิต ยมาภัย, 2526)

1. อุปสรรคจากผู้ส่งสาร (Sender)

ในกรณีที่ผู้ส่งสารขาดความรู้เพียงพอในการสื่อสาร สารที่ผู้ส่งสารนำเสนอย่อมจะขาดตกบกพร่อง หรือผู้ส่งสารที่ขาดทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสาร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารที่จะส่ง เกิดความไม่พร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือเกิดความผิดพลาดในการวิเคราะห์ผู้รับสาร ล้วนเป็นอุปสรรคในการสื่อสารทั้งสิ้น

2. อุปสรรคจากผู้รับสาร (Receiver)

อุปสรรคที่เกิดจากผู้รับสารอาจมีสาเหตุเพราะผู้รับสารขาดพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับสารที่ตนจะเป็นผู้รับ โอกาสที่จะเข้าใจสารที่ส่งมาหรืออย่างกระฉ่างชัดก็เป็นไปได้ยาก อีกทั้งทัศนคติ ความตั้งใจที่จะรับสาร ความสมบูรณ์ของอวัยวะการรับรู้ และการเลือกรับสารที่ผู้รับสารมีต่อผู้ส่งสารหรือเนื้อหาของสารก็สามารถเป็นอุปสรรคอันที่จะสื่อสารได้ด้วย รวมถึงความคาดหวังที่สูงเกินไปของผู้รับสารที่จะต้องเข้าใจในตัวสารอย่างแจ่มแจ้ง และเมื่อไม่รู้ว่าจะสามารถทำได้ดังนั้นแล้ว จึงเกิดเป็นความคับข้องใจ

3. อุปสรรคจากตัวสาร (Message)

ตัวสารอาจเป็นอุปสรรคแก่การสื่อสารได้ ถ้าตัวสารนั้นไม่เหมาะสมกับความสามารถในการส่งและรับสาร หรือขัดกับระบบความเชื่อและค่านิยมของผู้รับสาร เพราะจะมีผลทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกต่อต้านได้ นอกจากนี้ตัวสารที่ซับซ้อนหรือลำดับความไม่เป็นระเบียบ หรือมีกลวิธีในการนำเสนอ ความชัดเจนของสาร การเรียบเรียง รูปแบบที่แปลกใหม่จนเกินไป ก็อาจเป็นอุปสรรคได้เช่นเดียวกัน ตัวสารที่ผู้รับสารคุ้นเคยมากจนเกินไปก็อาจทำให้ผู้รับสารหมดความสนใจที่จะรับสารนั้นได้เช่นกัน

4. อุปสรรคจากภาษาและสื่อ (Media)

ภาษา คือ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเนื้อหาของมนุษย์ เมื่อภาษาที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้รับสารเกิดมโนภาพได้ หรือเกิดมโนภาพที่ผิดไปจากความตั้งใจของผู้ส่งสาร ภาษาก็กลายเป็นอุปสรรคของการสื่อสาร ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ระดับของภาษา ซึ่งหมายถึงการเลือกใช้คำ และการเรียบเรียงถ้อยคำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ความแตกต่างระหว่างภาษาและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งหากขาดการวางแผนการใช้แล้วอาจทำให้เกิดเป็นอุปสรรคได้และบ่อยครั้งที่สื่อที่ใช้ในการสื่อสารกลับกลายเป็นอุปสรรคในการสื่อสารไป เช่น คลื่นรบกวนในโทรศัพท์ รูปเล่มของหนังสือที่ทำให้ไม่สะดวกต่อการหยิบจับพิมพ์ตัวอักษรไม่ชัดเจนหรือเสียงรบกวนระหว่างการสนทนา เป็นต้น ซึ่งถึงแม้ผู้พูดและผู้ฟังจะมีความสามารถเพียงใดก็ไม่สามารถทำให้การสื่อสารดำเนินไปด้วยดีได้

อุปสรรคในการสื่อสารที่ได้กล่าวถึงข้างต้นนี้เป็นอุปสรรคที่มักได้รับการพิจารณาโดยนักนิเทศศาสตร์เมื่อมีการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสาร ซึ่งทำให้เราละเอียดที่จะพิจารณาถึงบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งอันสังคม ซึ่งมีชื่อจากคำในการสื่อสารที่แตกต่างไปจากบุคคลปกติทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่บกพร่องในความสามารถในการสื่อสารที่นับว่าสำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ การได้ยิน คนหูหนวกหรือผู้ที่บกพร่องทางการได้ยิน ซึ่ง มลิวัลย์ ธรรมแสง ได้ให้คำจำกัดความผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่าหมายถึง (มลิวัลย์ ธรรมแสง, 2534) ผู้ที่สูญเสียการได้ยินเพียงบางส่วน (หูตึง) ไปจนถึงผู้ที่สูญเสียการได้ยินมาก (หูหนวก) ซึ่งนับว่าเป็นอุปสรรคในการสื่อสารที่ควรได้รับการพิจารณาถึงอีกประเด็นหนึ่งที่ยังไม่มีการศึกษาถึงมากนัก พัฒนาการทางภาษาต้องใช้เวลาใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วน ตาหูฟังและความรู้สึกต่าง ๆ เมื่อเรียนรู้อย่างแท้จริงก็จะเกิดกระบวนการรับรู้ในสมองและเกิดเป็นการรับรู้ทางภาษา ต่อมาเมื่อมีการเรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ไปเรื่อย ๆ จนถึงวัยหนึ่งที่มีความรู้ทางภาษาและความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ดีพอก็จะสามารถใช้ภาษาได้ (กาญจนลักษณ์ สัจจลักษณ์ อ่างถึงน สุวภา แก้วสุข, 2538) เห็นได้ว่าหูเป็นอวัยวะที่สำคัญต่อการพัฒนากระบวนการสื่อสารในมนุษย์อย่างยิ่ง

หูทั้งสองข้างทำให้ร่างกายรับรู้ทิศทางและความแตกต่างของเสียง ฐานะทางของแหล่งกำเนิดของเสียงมาสู่หูทั้งสองข้าง ทำให้หูได้ข้อมูลส่งไปยังสมอง สมองจะทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากหูทั้งสองข้างมาประสานกัน แล้วแปลผลออกมา ผู้ใดที่มีหูข้างใดข้างหนึ่งพิการ หรือ

ด้วยประสิทธิภาพกว่าอีกข้างจะจำแนกทิศทางของเสียงผิดไป และผู้ใดที่หูทั้งสองข้างพิการ ผู้นั้นย่อมหมดโอกาสรู้ทิศทางและความแตกต่างของเสียง หากผู้นั้นหูพิการมาแต่กำเนิด ผู้นั้นจะไม่สามารถพูดได้หรือมีโอกาสเป็นเบาได้ (พูนพิศ อมาตยกุล, 2538) การเรียนรู้ภาษาพูด สิ่งสำคัญที่สุดคือการได้ยิน ถ้ามีความบกพร่องทางการได้ยินก็จะทำให้มีความบกพร่องทั้งในเรื่องของภาษาและการพูด ในกรณีที่ผู้ใหญ่ที่พูดได้ปกติแต่ต่อมาได้สูญเสียการได้ยินไปทำให้เกิดการบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งจะโยงไปถึงการเกิดปัญหาในการพูด เพราะไม่สามารถได้ยินเสียงพูดของตัวเองได้ ถ้าเป็นเด็กที่ไม่เคยเรียนรู้ภาษามาก่อนเลยและไม่เคยได้ยินคนอื่นพูด หรือเสียงจากสิ่งแวดล้อมภายนอกก็จะขาดการพัฒนาทางภาษา จนไม่สามารถออกเสียงเป็นภาษาพูดได้ หรือหากสูญเสียการได้ยินไปเพียงระดับหนึ่ง ก็จะสามารถฟังได้ในส่วนหนึ่งเท่านั้น ไม่สมบูรณ์ การพูดและออกเสียงจะบกพร่องมากจนไม่สามารถเข้าใจได้ (กาญจน์ลักษณ์ สัจจลักษณ์ ช่างถึง ณ สุภา แก้วสุข, 2538)

เมื่อต้องการพูด จะต้องเกิดความรู้สึกต้องการขึ้นที่สมองก่อนว่า จะบอกอะไรแก่ใคร มีการเรียบเรียงและค้นหาคำพูดแต่ละคำออกมาใช้ คือต้องมีความรู้ทางภาษาอยู่ในสมอง เมื่อเรียบเรียงได้แล้วสมองก็จะสั่งให้อวัยวะต่างๆ เคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดเสียง เมื่อเสียงนั้นเข้าสู่หูผู้ฟังซึ่งรับรู้คลื่นเสียงนั้นแล้ว คลื่นเสียงจะนำเข้าไปในประสาทหูชั้นใน ในการแปลงการสั่นสะเทือนขึ้นไปที่สมอง ถ้ารู้ภาษาเดียวกันก็จะเข้าใจ ความหมายคำพูดนั้น แล้วส่งคำพูดตอบกลับ ซึ่งขณะพูดคนพูดต้องได้ยินเสียงตัวเองด้วย เพื่อฟังว่าคำพูดถูกต้องตรงกับความต้องการ ชัดเจนหรือไม่ ดังนั้นหากสูญเสียการได้ยินไปเสียงของคนผู้นั้นก็จะเปลี่ยนไป ไม่สามารถควบคุมการพูดของตัวเอง และสิ่งที่เสียอันดับแรกคือวรรณยุกต์ การได้ยินจึงเป็นสิ่งสำคัญ และนอกจากจะฟังเสียงของผู้อื่นแล้ว ยังต้องฟังเสียงของตัวเองอีกด้วย (สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย, 2535)

เมื่อสูญเสียความสามารถในการได้ยิน ซึ่งมีผลกระทบไปสู่ความสามารถในการพูดแล้ว ก็ย่อมจะมีผลไปสู่ความสามารถในการเรียนรู้ การอ่านและเขียนที่แตกต่างไปจากคนปกติ เนื่องจากคนหูหนวกต้องเรียนวิธีการสื่อสารด้วยภาษามือ ที่มีการเรียบเรียงคำในรูปประโยคแตกต่างไปจากวิธีในการสร้างประโยคในภาษาพูดแบบธรรมดา การเรียบเรียงคำหรือตัวอักษรในแต่ละประโยคของภาษามือแตกต่างจากภาษาพูดตามปกติ จึงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสับสนสำหรับคน

ทูลทวนก นอกจากนั้น คำต่าง ๆ ที่ใช้ในภาษามือที่เป็นภาษาไทย ยังคงมีขีดจำกัดอยู่มาก ทำให้การเข้าใจคำศัพท์ต่าง ๆ ที่อยู่ ณ ลักษณะคำพ้องในภาษาไทยเป็นไปได้อย่าง (โรงเรียนเศรษฐเสถียร, 2538) คนทูลทวนกจึงมีข้อจำกัดในความสามารถในการอ่านมากยิ่งขึ้น โดยรวมแล้วความบกพร่องทางการได้ยิน ทำให้มีผลกระทบต่อกระบวนการสื่อสารโดยตรง ซึ่งส่งผลไปสู่รูปแบบในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันที่เชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันได้ด้วยการสื่อสาร

อุปสรรคสำคัญของคนทูลทวนก คือ อุปสรรคในการสื่อสาร (มลิวัลย์ ธรรมแสง, 2534) สภาพทูลทวนกเป็นความพิการที่มองไม่เห็นได้ด้วยตา คนปกติทั่วไปไม่สามารถรับรู้ถึงสภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคที่กีดกันความสามารถของคนพิการประเภทต่างๆ แม้จะเป็นคนพิการที่เห็นได้ชัด เช่น อุปสรรคในการเคลื่อนไหวหรือการเดินทางของผู้พิการที่ต้องใช้รถเข็น เมื่ออุปสรรคของคนทูลทวนกไม่สามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า และจะสามารถรู้ได้ต่อเมื่อได้ลงมือทำการสื่อสารกับคนทูลทวนกเท่านั้น อุปสรรคของคนทูลทวนกจึงมักถูกมองข้ามไป

เมื่ออุปสรรคที่สำคัญของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ อุปสรรคในการสื่อสาร การติดต่อสื่อสารระหว่างคนทูลทวนกและคนปกติทั่วไปจึงเป็นเรื่องที่ยากต่อการเข้าใจของทั้งสองฝ่าย แต่ถ้าหากทั้งคนทูลทวนกและคนปกติได้รับการศึกษาและฝึกฝนให้สามารถสื่อสารซึ่งกันและกันโดยใช้ภาษามือแล้วอุปสรรคในการสื่อสารก็จะลดน้อยลงไปได้มาก แต่หากสภาพความเป็นไปในปัจจุบัน คนปกติที่พยายามเรียนรู้และเข้าใจคนทูลทวนกและภาษามือ ยังมีจำนวนน้อยมาก ความสัมพันธ์ระหว่างคนทูลทวนกและคนปกติจึงเป็นปรากฏการณ์ที่พบเห็นได้ไม่บ่อยนัก เพราะคนทูลทวนกมักรู้สึกอึดอัดเมื่อต้องพยายามสื่อสารกับคนปกติที่ไม่เข้าใจธรรมชาติของเขา และคนปกติมักเห็นเป็นเรื่องเสียเวลาที่จะใช้ความพยายามสื่อสารกับคนทูลทวนก แต่มีกลุ่มคนทูลทวนกกลุ่มหนึ่งซึ่งเลือกทำอาชีพที่ต้องทำการพบปะสื่อสารกับคนปกติจำนวนมากทุกวัน อาชีพดังกล่าวคือ อาชีพค้าขาย กลุ่มคนกลุ่มนี้เกิดขึ้นจากการชักชวนและการรวมตัวกันขึ้นมา เพื่อเปิดกิจการค้าขายแผงลอยอยู่ร่วมกันอยู่บริเวณถนนสีลม ช่วงซอยสีลมที่ 4 ไปจนถึงซอยสีลมที่ 30 สินค้าส่วนใหญ่ที่คนทูลทวนกทั้งสองกลุ่มนี้นำมาขายคือ สินค้าจากพวกเสื้อผ้าที่ทำขึ้นเลียนแบบยี่ห้อต่าง ๆ และของที่ระลึกต่าง ๆ โดยมีลูกค้าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มักมาเที่ยวบริเวณดังกล่าว ซึ่งจะทำการค้าขายเฉพาะช่วงกลางวันเท่านั้น ตลาดคนทูลทวนกบริเวณถนนสีลม ประกอบด้วยคนทูลทวนกซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการเอง

โดยปกติแล้วการสื่อสารของคนหูหนวกเป็นเรื่องที่ยากอยู่แล้ว แต่ในกรณีผู้ค้าขายกลุ่มนี้จะต้องทำการค้าขายกับชาวต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้ความแตกต่างของภาษาตามลักษณะของวัฒนธรรมเข้ามาเป็นอุปสรรคที่เพิ่มความยากลำบากให้ยิ่งขึ้นไปกว่าเดิม สำหรับผู้ค้าขายที่เป็นคนหูหนวกและผู้ซื้อซึ่งเป็นคนปกติเป็นกรณีที่น่าสนใจ สมควรแก่การค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอุปสรรคในการสื่อสารอีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งไม่มีการศึกษาถึงอย่างลึกซึ้งในเชิงนิเทศศาสตร์ อีกทั้งเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างคนหูปกติ และคนหูหนวกในการอยู่ร่วมกันในสังคม

ปัญหาในการวิจัย

1. คนหูหนวกมีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารอย่างไร
2. อุปสรรคในการสื่อสารระหว่างคนหูหนวกและคนทั่วไปในชีวิตประจำวันคืออะไร
3. คนหูหนวกที่ทำการค้าขายกับลูกค้าชาวไทยและชาวต่างประเทศมีวิธีการในการสื่อสารอย่างไร
4. ปัญหาในการสื่อสารของคนหูหนวกที่ทำการค้าขายมีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการเปิดรับข่าวสารของคนหูหนวก
2. เพื่อศึกษาอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างคนหูหนวก และคนทั่วไปในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารในการค้าขายของคนหูหนวกกับคนไทยและคนต่างชาติ
4. เพื่อศึกษาปัญหาในการสื่อสารของคนหูหนวกในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการค้าขาย

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาปัญหาในการสื่อสารของคนหูหนวกในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการค้าขาย โดยศึกษาเฉพาะกรณีตลาดคนหูหนวกบริเวณถนนสีลม เพื่อทราบถึงวิธีการในการสื่อสารของคนหูหนวกซึ่งต้องความสามารถในการสื่อสารกับคนปกติส่วนใหญ่ในสังคม เนื่องจากความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งนี้รวมถึงอุปสรรคทางการสื่อสารต่าง ๆ ที่คนหูหนวกประสบในชีวิตประจำวัน การแก้ปัญหาและการปรับตัวของคนหูหนวกในการติดต่อสื่อสารกับคนปกติจำนวนมากในการประกอบอาชีพค้าขายในบริเวณที่กล่าวถึงข้างต้น

นิยามศัพท์

ผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือคนหูหนวก หมายถึง ผู้ที่มีความบกพร่องทางโสตประสาท ทำให้ด้อยความสามารถหรือไม่สามารถได้ยินเสียงต่าง ๆ ได้เยี่ยมคนปกติทั่วไป ซึ่งมีผลกระทบไปถึงวิธีการในการสื่อสารของคนหูหนวกด้วย

ปัญหาในการสื่อสาร หมายถึง อุปสรรคต่าง ๆ ต่อการสื่อสารที่พบในคนหูหนวก เนื่องจากการสูญเสียระบบการได้ยินที่ปกติ

ชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการค้าขาย หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่คนหูหนวกพบเห็น และปฏิบัติเป็นประจำในการประกอบการค้าขาย

คนปกติทั่วไป หมายถึง ผู้ที่ไม่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงลักษณะวิธีการในการสื่อสารของคนหูหนวก ที่จะสามารถหาวิธีที่ได้เรียนรู้มาปรับเมื่อต้องการให้คนหูหนวกได้รับข่าวสารที่จำเป็น
2. ทำให้ทราบถึงความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของคนหูหนวกในการที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น
3. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย จะช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนหูหนวกให้แก่คนปกติ และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความเข้าใจ
4. ทำให้ภาครัฐและภาคเอกชนตื่นตัวที่จะทำการช่วยเหลือผู้พิการในสังคมไทย ที่ยังอยู่ในสภาพที่ขาดแคลนความสนใจจากสังคม
5. สามารถช่วยย่นให้ผู้พิการมีกำลังใจที่จะต่อสู้ชีวิต เนื่องจากมีผู้เริ่มหันมาให้ความสนใจ และศึกษาปัญหาของเขาอย่างจริงจัง